

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра кримінального права та кримінології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
Львівського національного університету
імені Івана Франка
проф. Лозинський М.В.

«___» _____ 2012 року

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ІЗ СПЕЦІАЛЬНОГО КУРСУ
«ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ»**

галузь знань **0304 «Право»**
спеціальність **7.03040101 «Правознавство»**
спеціалізація **«Виконання покарань в Україні»**
юридичний факультет

**РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

РОЗРОБНИК:

Марін Олександр Костянтинович, доцент кафедри кримінального права та кримінології, кандидат юридичних наук, доцент

*Плани практичних занять затверджені на засіданні кафедри кримінального
права та кримінології*

*Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол від «__» _____ 2012 року № __)*

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 0304 «Право», спеціальність 7.03040101 «Правознавство»)

Протокол від «__» _____ 2012 року № __

«__» _____ 2012 року

Голова _____ д.ю.н. А.М. Бойко

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

найменування показників	галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
кількість кредитів - 2	8.06.0101 правознавство	нормативна (за вибором студентів)	
модулів - 1	6.030401 право	рік підготовки: 2012-2013	
змістовних модулів - 1	спеціальність (професійне спрямування)	2012-й	2012-2013-й
		семестр	
загальна кількість годин - 36		9-й	11-12-й
		лекцій	
тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 72	освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	18	8
		практичні (семінарські)	
		18	4
		лабораторні	
		-	-
		самостійна робота	
		36	30
ІНДЗ:			
вид контролю: екзамен			

ЗМІСТ ТЕМ СПЕЦКУРСУ

Змістовний модуль 1.

1. Загальна характеристика інституту звільнення від покарання та його відбування за кримінальним законодавством України. Поняття та загальна характеристика інституту звільнення від покарання та його відбування. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.

2. Види звільнення від покарання та їх характеристика. Звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності. Звільнення від покарання у зв'язку з давністю притягнення до кримінальної відповідальності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

3. Види звільнення від відбування частини покарання та їх характеристика. Умовно-достроково звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання на підставі акту про помилування.

4. Види звільнення від покарання та відбування його частини. Звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння та пом'якшенням покарання. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від покарання за законом про амністію

5 Особливості звільнення від покарання та його відбування неповнолітніх. Звільнення від відбування покарання неповнолітніх з випробуванням. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Звільнення від

відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Умовно-дострокове звільнення неповнолітніх від відбування покарання.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНСТИТУТУ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Теоретичні питання для з'ясування

1. Поняття та загальна характеристика інституту звільнення від покарання та його відбування.
2. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.

Задачі та завдання

1. Дайте визначення інституту звільнення від покарання та його відбування. Виведіть та охарактеризуйте ознаки цього інституту.
2. Складіть та заповніть таблицю:

Спільні ознаки інститутів звільнення від кримінальної відповідальності та звільнення від покарання та його відбування	Відмінні ознаки інститутів звільнення від кримінальної відповідальності та звільнення від покарання та його відбування
1. ...	1. ...
2. ...	2. ...
3. ...	3. ...

3. Складіть та заповніть таблицю:

Вид звільнення від покарання та його відбування	Покарання, щодо якого допускається даний вид звільнення	Підстави та умови звільнення від покарання та його відбування
1. ...		
2. ...		
3. ...		

Рекомендована література

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. і доповн. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
2. *Осадчий В.І., Подзігун Г.В.* Звільнення від покарання та його відбування: проблемні питання // Вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2002. – Вип. 2. – С. 3 – 7.
3. *Письменський Є.О.* Звільнення від покарання та його відбування: проблеми кримінального законодавства та практики його застосування: монографія: передмова д-ра юрид. наук, доц. М.І. Хавронюка; [Науковий редактор д-р юрид. наук, проф. О.О. Дудоров]. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2011. – 388 с.
4. *Степанюк А.Х., Трубніков В.М.* Звільнення від відбування покарання: Навч. посібник / Укр. держ. юрид. акад. - Х.: УкрЮа., 1994.- 73 с.

5. Сушко В.О. Порівняльна характеристика кримінально-правових інститутів, передбачених статтями 46, 46-2 КК України: деякі проблеми реалізації // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 1997. – Вип. 1. – С. 51 – 55.

6. Фріс П.Л. Звільнення від покарання. Лекція.- Івано-Франківськ: Сімик, 2002. – 36 с.

ТЕМА 2. ВИДИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

Теоретичні питання для з'ясування

1. Звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності.
2. Звільнення від покарання у зв'язку з давністю притягнення до кримінальної відповідальності.
3. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Задачі та завдання

1. 10 грудня 2009 року Федір вчинив злочин, передбачений ч. 2 ст. 121 КК України 2001 року. З моменту вчинення злочину і до 15 жовтня 2012 року Федір знаходився у розшуку. Після затримання з'ясувалось, що у зазначений період Федір одружився і влаштувався на роботу вантажником. За місцем проживання та за місцем праці він характеризується виключно позитивно. Посилаючись на ці обставини, Федір просив звільнити його від покарання на підставі ч. 4 ст. 74 КК України як особу, що не може вважатися суспільно небезпечною.

Яке рішення має прийняти суд в цій справі?

2. Никона засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 144 КК України до покарання у виді обмеження волі на строк 2 роки. При призначенні покарання захисник Никона просив врахувати те, що вчинений підсудним злочин не є тяжким, а також те, що він є добрим сім'янином, позитивно характеризується за місцем праці та просив прийняти рішення про звільнення його від відбування покарання з випробуванням. Однак, суд йому відмовив у цьому, мотивуючи тим, що призначене покарання є верхньою межею, передбаченою санкцією ч. 1 ст. 144 КК України, тому такого роду звільнення не є доцільним.

Який порядок і умови звільнення від відбування покарання з випробуванням передбачені чинним КК України? Чи відповідає рішення суду чинному КК України?

3. Кирила було засуджено за діяння, передбачене ст. 141 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 5 років. При призначенні покарання Кирилові, посилаючись на те, що він протягом трьох строків є депутатом сільської ради, має 6 дітей, позитивно характеризується за місцем праці, просив прийняти рішення про звільнення його від відбування покарання з випробуванням.

Який порядок і умови звільнення від відбування покарання з випробуванням передбачені чинним КК України? Яке рішення має прийняти суд?

4. Максима 15 вересня 2009 року звільнено від відбування покарання у виді виправних робіт на строк 1 рік з випробуванням. Испитовий строк йому було призначено у 1,5 роки. 16 травня 2012 року Максим вчинив злочин, передбачений ч. 2 ст. 244 КК України, за що на нього 28 травня того ж року було притягнуто до кримінальної відповідальності. Суд призначив йому покарання у виді штрафу у розмірі 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Чи підлягає Максим звільненню від відбування покарання відповідно до ст. 75 КК України?

5. Хому засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 307 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки. Відповідно до ст. 75 КК України до Хоми було застосовано звільнення від відбування покарання з випробуванням. Іспитовий строк було встановлено 4 роки. У заяві до суду Хома просив знизити іспитовий строк до 3 років, оскільки така гранична межа передбачена законодавством. Суд йому відмовив, посилаючись на те, що діяння, передбачене ст. 307 КК України є тяжким і має особливе суспільне значення, відтак суд має право на власний розсуд вирішувати такого роду питання.

Чи є законним рішення суду?

6. 21 березня 2012 року Степана було звільнено від відбування покарання у виді виправних робіт строком на 6 місяців з випробуванням. Відповідно до ст. 76 КК України, суд поклав на Степана обов'язок не виїжджати за межі України без дозволу органу кримінально-виконавчої системи. 1 квітня 2012 року йому надійшла телеграма про те, що його рідний брат, який постійно проживав у Росії, загинув у автомобільній катастрофі. Степан негайно виїхав до Росії. Після повернення до України 25 квітня 2012 року його було викликано до суду і повідомлено, що, оскільки він без дозволу органу кримінально – виконавчої системи виїхав за межі України, ст. 75 КК України на нього в подальшому не поширюється і він направляється для відбуття покарання, передбаченого у вирок.

Які обов'язки може покласти суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням? Чи є законними рішення суду?

7. Антипа 17 січня 2012 року було засуджено до покарання у виді обмеження волі на строк 4 роки з іспитовим строком 2 роки. 15 травня 2012 року Антип одружився і переїхав на постійне місце проживання до дружини, будинок якої знаходиться на сусідній вулиці. 27 травня про це дізнався дільничний інспектор міліції і повідомив суд. 30 травня суд прийняв рішення про припинення застосування до Антипа ст. 75 КК України, оскільки ним було не виконано покладеного на нього обов'язку повідомляти органи кримінально-виконавчої системи про зміну місця проживання.

Які обов'язки може покласти суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням? Чи є законним рішення суду?

8. Василя 1 квітня 2012 року було звільнено від відбування покарання з випробуванням і призначено іспитовий строк у 2 роки. 1 серпня і 20 вересня 2012 року Васильч вчинив дисциплінарні проступки. У зв'язку з цим, суд на підставі ч. 2 ст. 78 КК України визнав за неможливе подальше застосування до Василя ст. 75 КК України і направив його для відбуття призначеного покарання.

За яких умов, передбачених чинним КК України, суд направляє засудженого для відбування призначеного покарання? Чи є законним рішення суду?

9. Галину було засуджено за діяння, передбачене ч. 2 ст. 171 КК України до покарання у виді обмеження волі на строк 2 роки. Однак, враховуючи, що Галина є матір'ю трьох неповнолітніх дітей, суд застосував до неї ст. 79 КК України, встановивши строк закінчення іспитового строку день, коли найстарша дитина досягне повнолітнього віку.

Яка тривалість іспитового строку передбачена чинним КК України при звільненні від відбуття покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років? Чи є законним рішення суду?

10. Семена 7 листопада 2008 року було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 151 КК України до покарання у виді позбавлення волі на 2 роки. Однак, під час перевезення до установи виконання покарання Семену вдалося втекти. До 1 січня 2012 року він переховувався на горищі власного будинку, де його й було виявлено працівниками міліції. У суді Семен просив звільнити його від покарання у зв'язку зі збігом строків давності.

За яких умов, передбачених чинним КК України, перебіг строку давності притягнення до кримінальної відповідальності переривається? Яке рішення має прийняти суд?

Рекомендована література

1. *Клевцов А.О.* Застосування додаткових покарань при звільненні особи від відбування поарання з випробуванням вирішення // Науковий вісник Юридичної академії МВС. – 2004. - № 2 (15). – С. 226 – 232.
2. *Клевцов А.О.* Проблемні питання іспитового строку при звільненні особи від відбування покарання з випробуванням // Юридичний вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. – 2005. - № 1 (20). – С. 297 – 303.
3. *Клевцов А.О.* Реалізація цілей покарання при звільненні особи від відбування покарання з випробуванням // Науковий вісник Юридичної академії МВС. – 2003. - № 3 (12). – С. 227 – 235.
4. *Книженко О.О.* Деякі питання звільнення від відбування покарання з випробуванням // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – X. – 2002. – Вип. 19. – С. 19 – 24.
5. *Книженко О.О.* Звільнення від покарання з випробуванням: особливості його застосування при вчиненні злочинів проти громадської безпеки // Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України: матеріали між нар. наук.-практ. семінару (Харків) 1-2 жовтня 2002р.-X.: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2003.-С. 94-97.
6. *Книженко О.О.* Іспитовий строк при звільненні від відбування покарання з випробуванням // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 23. – С. 82 – 86.
7. *Ковітіді О.* Звільнення від кримінального покарання у зв'язку із закінченням строків давності // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 2. – С. 31 – 34.

ТЕМА 3. ВИДИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ЧАСТИНИ ПОКАРАННЯ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

Теоретичні питання для з'ясування

1. Умовно-достроково звільнення від відбування покарання.
2. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
3. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
4. Звільнення від покарання на підставі акту про помилування.

Задачі та завдання

1. Петра засуджено за діяння, передбачене ч. 3 ст. 206 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк шість років. Після відбуття 1/3 строку покарання, Петро звернувся до Генерального прокурора України з заявою, у якій просив замінити йому вид покарання більш м'яким, аргументуючи це сумлінною поведінкою, чесним ставленням до праці, добрими відносинами з засудженими. Генеральний прокурор України на підставі цієї заяви видав наказ про заміну Петру покарання у виді позбавлення волі штрафом і скерував цей припис начальнику установи виконання покарання, в якій знаходився Петро. Останнього негайно було звільнено з місць позбавлення волі.

Який порядок і умови заміни невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням згідно чинного КК України? Чи є законним наказ Генерального прокурора України про заміну Петру невідбутої частини покарання більш м'яким?

2. Олексія було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 286 КК України, за що йому було призначено покарання у виді арешту строком 4 місяці. Після відбуття 2 місяців арешту

Олексій звернувся до суду з проханням умовно – достроково звільнити його від відбування покарання на підставі ст. 81 КК України.

Які умови умовно-дострокового звільненні від відбування покарання передбачені чинним КК України? Яке рішення має прийняти суд?

3. Романа було засуджено за діяння, передбачене ч. 2 ст. 225 КК України до покарання у виді обмеження волі на строк 3 роки з позбавленням права обіймати посади в сфері торгівлі на строк 3 роки. Після відбуття 1,5 роки обмеження волі Романа було умовно – достроково звільнено від відбування основного покарання, однак залишено в силі додаткове покарання.

Чи може суд, згідно чинного КК України, звільнити особу повністю або часткового від відбування додаткового покарання? Чи є законним рішення суду?

4. Костянтина було засуджено за діяння, передбачене ст. 257 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 10 років. Після відбуття 8 років позбавлення волі Костянтин звернувся з проханням про заміну йому невідбутої частини покарання штрафом.

Які умови, передбачені чинним КК України, заміни невідбутої частини покарання більш м'яким? Яке рішення має прийняти суд?

5. До Тараса було застосовано положення ст. 82 КК України і замінено позбавлення волі виправними роботами. Під час відбування покарання Тарас вчинив адміністративне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 123 КпАП України. Суд постановив направити його для відбуття покарання, згідно з вироком, оскільки було порушено приписи, передбачені ст. 82 КК України.

Чи законним є рішення суду?

6. Катерину було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 199 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки. Катерина звернулася до суду з заявою, у якій просила звільнити її від відбування покарання на підставі ст. 83 КК України, оскільки вона стала вагітною в період проведення попереднього слідства.

Яке рішення має прийняти суд?

7. Валентину було засуджено за діяння, передбачене ст. 304 КК України до покарання у виді обмеження волі на строк 5 років. У заяві до суду Валентина просила застосувати до неї ст. 83 КК України, оскільки вона має дитину віком 3,5 років.

Які умови звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років передбачені ст. 83 чинного КК України? Яке рішення має прийняти суд?

8. Василю було засуджено за вчинення діяння, передбаченого ст. 291 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки. Василина просила суд застосувати до неї ст. 83 КК України, оскільки вона має двох дітей віком 7 років і, хоча й є сиротою та ніде не працює, але у найближчому майбутньому влаштується на роботу.

Які умови звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років передбачені ст. 83 чинного КК України? Яке рішення має прийняти суд?

9. До Дарини було застосовано ст. 83 КК України, оскільки вона була матір'ю дитини дворічного віку. Однак, невдовзі дитина Дарини померла.

Яке рішення має прийняти суд?

10. Гаврила було засуджено за вчинення злочину, передбаченого п. 6, 9 ч. 2 ст. 115 КК України до покарання у виді довічного позбавлення волі. У листі до Президента України Гаврило просив замінити йому довічне позбавлення волі на покарання у виді позбавлення волі на строк 15 років.

Який порядок і умови помилування засуджених передбачений чинним законодавством? Чи підлягає прохання Гаврила задоволенню?

Рекомендована література

1. Губська О.А. Питання звільнення від кримінальної відповідальності й покарання під час застосування амністії та помилування // Адвокат. – 2001. - № 4-5. – С. 16 – 18.
2. Іванченко Я.М. Застосування умовно-дострокового звільнення від покарання в умовах переходу до нового кримінального законодавства України // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2002. – Вип. 16. – С. 709 – 713.
3. Іванюк Т.І. Проблеми застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання за новим Кримінальним кодексом України // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. - № 4. – С. 113 – 116.
4. Іванюк Т.І. Сучасні аспекти застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання // Держава і право. – 2002. – Вип. 16. – С. 304 – 308.
5. Казначесва Д.В. Порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2004. – Вип. 27. – С. 103 – 109.
6. Мостепанюк Л. Правове регулювання умов і порядку помилування осіб, засуджених до довічного позбавлення волі // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 10. – С. 20 – 22.
7. Музика А.А. Про результати вивчення громадської думки щодо амністії та помилування // Адвокат. – 2003. - № 3. – С. 18 – 19.
8. Музика А.А., Школа С.М. Актуальні проблеми практики застосування амністії і здійснення помилування в Україні // Вісник Запорізького державного університету. Юридичні науки. – 2003. - № 1. – С. 114 – 118.
9. Музика А.А., Школа С.М. Про необхідність узагальнення судової практики з питань застосування законодавства про амністію та помилування // Часопис Київського університету права. – 2003. - № 1. – С. 41 – 46.

ТЕМА 4. ВИДИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ ЙОГО ЧАСТИНИ

Теоретичні питання для з'ясування

1. Звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння та пом'якшенням покарання.
2. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
3. Звільнення від покарання за хворобою.
4. Звільнення від покарання за законом про амністію

Задачі та завдання

1. Зенона 15 серпня 2001 року було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 206 КК України 1960 року до покарання у виді позбавлення волі на строк 1 рік. 15 вересня 2001 року Зенон дізнався про те, що діяння, за яке його було засуджено, відповідно до КК України 2001 року декриміналізоване. Цього ж дня Зенон звернувся до начальника установи виконання покарання з заявою про його негайне звільнення. На це начальник установи відповів, що на вчинення такого роду дій йому жодних вказівок не надходило, тому він нічого зробити не може. За скаргою адвоката Зенона було звільнено з ВТУ лише 10 лютого 2002 року.

Чи відповідає таке вирішення заяви Зенона чинному КК України?

2. Івана 18 травня 1998 року було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 123-1 КК України 1960 року (ч. 1 ст. 147 КК України 2001 року) до покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки. Однак, до 20 травня 2003 року покарання не було виконано. 21 травня 2003

року судом було прийнято рішення про направлення Івана для відбування покарання згідно з вироком суду. Іван у скарзі зазначив, що, відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 80 КК України 2001 року строки давності вже спливи. Однак, суд не задовольнив скарги, пояснивши, що хоч його було засуджено до трьох років позбавлення волі, однак ч. 1 ст. 147 КК України передбачає покарання до 8 років позбавлення волі, тож, відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 80 КК України строк давності становить не 5, а 10 років.

Які строки давності виконання обвинувального вироку передбачені чинним КК України? Чи є законним рішення суду?

3. Леон 1 січня 2001 року вчинив діяння, передбачене ст. 93 КК України 1960 р. (ч. 2 ст. 115 КК України 2001 року), за що його було засуджено до покарання у виді смертної кари. 29 грудня 2010 року смертну кару йому було замінено довічним позбавленням волі. Однак, до 1 травня 2012 року вирок так і не було виконано, оскільки Леонід переховувався від органів правосуддя.

Які умови зупинення перебігу давності виконання обвинувального вироку передбачені чинним КК України? Яке рішення має прийняти суд?

4. Євгенію було засуджено за діяння, передбачене ч. 2 ст. 222 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 5 років. Під час відбування покарання вона захворіла на нейроциркулярну дистонію. У зв'язку з цим вона просила суд застосувати до неї положення ст. 84 КК України.

Яким нормативним актом визначений перелік хвороб, які можуть бути умовою звільнення засуджених від покарання за хворобою? За якої умови до особи, звільненої від покарання за хворобою, можуть бути застосовані примусові заходи медичного характеру? Яке рішення має прийняти суд?

5. Романа було засуджено за діяння, передбачене ч. 1 ст. 421 КК України до покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні на строк 2 роки. Під час відбування покарання Романові внаслідок прогресуючої хвороби було ампутовано кисть правої руки. У зв'язку з цим Роман звернувся до суду з проханням про звільнення його від покарання за хворобою.

Які умови звільнення від покарання за хворобою передбачені чинним законодавством України? Яке рішення має прийняти суд?

6. Шульц у період 1941 – 43 рр. служив у одному із спеціальних підрозділів німецької поліції, що діяв на території України. З 1945 р. він переховувався від правосуддя в одній з іноземних держав. 1947 р. Шульц заочно було засуджено до покарання у виді позбавлення волі на строк 15 років. 2002 р. Шульц було видано Україні на її вимогу. У заяві до суду Шульц просив не притягувати його до кримінальної відповідальності на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 17 вересня 1955 р. “Про амністію радянських громадян, які співробітничали з окупантами в період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 р.р.”.

Яке рішення має прийняти суд?

7. Іван у період Другої Світової Війни співробітничав з органами СС і приймав участь у масових розстрілах радянських громадян в українських селах. У період 1944 – 2000 рр. він постійно проживав у одній з зарубіжних держав. 2000 р. він добровільно з'явився до посольства України з повинною. У своїй заяві він зізнався у вчинених злочинах, однак просив не притягувати його до кримінальної відповідальності на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 17 вересня 1955 р. “Про амністію радянських громадян, які співробітничали з окупантами в період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 р.р.”.

Чи підлягає прохання Іванова задоволенню?

8. Василь 13 січня 1992 року було засуджено за ст. 72 КК України 1960 р. (ст. 335 КК України 2001 р.) до покарання у виді позбавлення волі на строк 2 роки. 15 березня 1992 року Василь звернувся із проханням про застосування до нього Постанови Президії Верховної

Ради України N 2192-XII від 11 березня 1992 року “Про звільнення від покарання осіб, засуджених за ухилення від чергового призову на дійсну військову службу за релігійними переконаннями”. Своє прохання він обґрунтував тим, що перебуваючи у місцях позбавлення волі, він прийняв буддизм, у зв’язку з чим йому заборонено брати до рук зброю.

Чи підлягає прохання Василя задоволенню?

Рекомендована література

1. *Березовський А.А.* Амністія як кримінально-правовий феномен: поняття і сутність // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2003. – Вип. 21. – С. 186 – 189.

2. *Березовський А.А.* Інститут амністії: становлення та перспективи розвитку // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2002. – Вип. 16. – С. 687 – 691.

3. *Голованова І.* Повернення за ґрати гарантоване? [Пробл. амністії] // Житомирщина.- 1998.-3 верес.

4. *Горенко С.С.* Амнистия: вопросы без ответов // Вісник Луганської академії внутрішніх справ МВС імені 10-річчя незалежності України. – 2002. – Вип. 1. – С. 133 – 139.

5. *Губська О.* Амністія і помилування за українським законодавством // Юридичний вісник України.- 2001.- №47 (335)24-30 листопада.-с.7

6. *Ковітіді О.* Звільнення від кримінального покарання у зв’язку із закінченням строків давності // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 2. – С. 31 – 34.

7. *Мостепанюк Л.* Правове регулювання умов і порядку помилування осіб, засуджених до довічного позбавлення волі // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 10. – С. 20 – 22.

8. *Музика А.А.* Про результати вивчення громадської думки щодо амністії та помилування // Адвокат. – 2003. - № 3. – С. 18 – 19.

9. *Музика А.А., Школа С.М.* Актуальні проблеми практики застосування амністії і здійснення помилування в Україні // Вісник Запорізького державного університету. Юридичні науки. – 2003. - № 1. – С. 114 – 118.

10. *Музика А.А., Школа С.М.* Про необхідність узагальнення судової практики з питань застосування законодавства про амністію та помилування // Часопис Київського університету права. – 2003. - № 1. – С. 41 – 46.

ТЕМА 5 ОСОБЛИВОСТІ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Теоретичні питання для з’ясування

1. Звільнення від відбування покарання неповнолітніх з випробовуванням.
2. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
3. Звільнення від відбування покарання у зв’язку із закінченням строків давності.
4. Умовно-дострокове звільнення неповнолітніх від відбування покарання.

Задачі та завдання

1. Володимир 21.01.1996 року народження 05.03. 2012 року вчинив злочин, передбачений ч.1 ст.185 КК України і 01.09.2012 року засуджений судом до позбавлення волі на строк 2 роки. Якого числа якого року Володимир може бути звільнений від покарання у зв’язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

2. Неповнолітній Семен був засуджений за діяння, передбачене п.6 ч.2 ст. 115 КК України до 9 років позбавлення волі. Після відбуття 6 років покарання, Семен звернувся із

клопотанням про заміну невідбутого строку покарання більш м'яким. Яке рішення має прийняти суд?

3. Неповнолітній Андрій вчинив злочин, передбачений ч.1 ст. 121 КК України. Адвокат Андрія звернувся до суду з клопотанням про звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру у зв'язку із тим, що підсудний щиро розкаюється, поводить себе бездоганно і не потребує застосування покарання. Яке рішення має прийняти суд?

Рекомендована література

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. і доповн. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.

2. *Осадчий В.І., Подзігун Г.В.* Звільнення від покарання та його відбування: проблемні питання // Вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2002. – Вип. 2. – С. 3 – 7.

3. *Письменський Є.О.* Звільнення від покарання та його відбування: проблеми кримінального законодавства та практики його застосування: монографія: передмова д-ра юрид. наук, доц. М.І. Хавронюка; [Науковий редактор д-р юрид. наук, проф. О.О. Дудоров]. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2011. – 388 с.

4. *Степанюк А.Х., Трубніков В.М.* Звільнення від відбування покарання: Навч. посібник / Укр. держ. юрид. акад. - Х.: УкрЮа., 1994.- 73 с.

5. *Сушко В.О.* Порівняльна характеристика кримінально-правових інститутів, передбачених статтями 46, 46-2 КК України: деякі проблеми реалізації // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 1997. – Вип. 1. – С. 51 – 55.

6. *Фріс П.Л.* Звільнення від покарання. Лекція.- Івано-Франківськ: Сімик, 2002. – 36 с.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ СПЕЦКУРСУ

1. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
2. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
3. Звільнення від покарання на підставі акту про помилування.
4. Звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння та пом'якшенням покарання.
5. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
6. Звільнення від покарання за хворобою.
7. Звільнення від покарання за законом про амністію.
8. Звільнення від відбування покарання неповнолітніх з випробовуванням.
9. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
10. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.
11. Умовно-дострокове звільнення неповнолітніх від відбування покарання.
12. Звільнення від відбування покарання з випробовуванням.
13. Умовно-достроково звільнення від відбування покарання.
14. Поняття та загальна характеристика інституту звільнення від покарання та його відбування.
15. Класифікація видів звільнення від покарання та його відбування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ДО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦКУРСУ

1. Поняття звільнення від покарання та його відбування.
2. Загальна характеристика інституту звільнення від покарання та його відбування.
3. Види звільнення від покарання та його відбування.
4. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.
5. Спільні ознаки звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.
6. Відмінні ознаки звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.
7. Звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності.
8. Види злочинів, за вчинення яких допускається звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності.
9. Поняття та характеристика бездоганної поведінки та сумлінного ставлення до праці як підстави звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності.
10. Звільнення від покарання у зв'язку з давністю притягнення до кримінальної відповідальності.
11. Види строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.
12. Зупинка та переривання строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.
13. Поняття звільнення від відбування покарання з випробуванням.
14. Поняття та значення іспитового строку при звільненні від відбування покарання з випробуванням.
15. Поняття та характеристика підстав звільнення від відбування покарання з випробуванням.
16. Види покарань, при призначенні яких допускається звільнення від відбування покарання з випробуванням.
17. Види та характеристика обов'язків, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням.
18. Контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
19. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування основного покарання з випробуванням.
20. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням.
21. Особливості звільнення від відбування покарання вагітних жінок з випробуванням.
22. Особливості звільнення від відбування покарання жінок, які мають дітей, віком до семи років.
23. Обов'язки, які покладає суд на звільнених від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок та жінок, які мають дітей віком до семи років.
24. Правові наслідки вчинення особою, звільненою від відбування покарання з випробуванням нового злочину, нового злочину протягом іспитового строку.
25. Поняття умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.
26. Поняття та характеристика підстав умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.
27. Строки фактичного відбуття призначеного покарання, зі впливом яких можливе умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
28. Правові наслідки вчинення особою, умовно-достроково звільненою від відбування покарання нового злочину.
29. Поняття заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.
30. Підстави заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.
31. Загальна характеристика заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.
32. Види строків фактичного відбування покарання, зі впливом яких суд може змінити невідбуту частину покарання більш м'яким.

33. Правові наслідки вчинення особою, якій невідбута частина покарання змінена більш м'яким, нового злочину.
34. Поняття звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
35. Загальна характеристика звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
36. Особливості звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
37. Правові наслідки вчинення вагітною жінкою і жінок, які мають дітей віком до трьох років, звільнених від відбування покарання, нового злочину.
38. Поняття звільнення від покарання на підставі акту про помилування.
39. Загальна характеристика звільнення від покарання на підставі акту про помилування.
40. Поняття звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння.
41. Загальна характеристика звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння.
42. Підстави звільнення від призначеного покарання у зв'язку із усуненням караності діяння.
43. Поняття звільнення від призначеного покарання у зв'язку із пом'якшенням покарання.
44. Загальна характеристика звільнення від призначеного покарання у зв'язку із пом'якшенням покарання.
45. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
46. Види строків звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
47. Зупинка та переривання строків звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
48. Поняття звільнення від покарання за хворобою.
49. Підстави звільнення від покарання за хворобою.
50. Особливості звільнення від покарання за хворобою військовослужбовців.
51. Правові наслідки одужання осіб, звільнених від покарання за хворобою.
52. Поняття звільнення від покарання за законом про амністію.
53. Загальна характеристика звільнення від покарання за законом про амністію.
54. Особливості звільнення від покарання та його відбування неповнолітніх.
55. Види та загальна характеристика примусових заходів виховного характеру.
56. Види строків давності притягнення до кримінальної відповідальності та виконання обвинувального вироку, які застосовуються до неповнолітніх.
57. Звільнення від відбування покарання неповнолітніх з випробовуванням.
58. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
59. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.
60. Умовно-дострокове звільнення неповнолітніх від відбування покарання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО ВСІХ ТЕМ СПЕЦКУРСУ

1. *Березовський А.А.* Амністія як кримінально-правовий феномен: поняття і сутність // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2003. – Вип. 21. – С. 186 – 189.
2. *Березовський А.А.* Інститут амністії: становлення та перспективи розвитку // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2002. – Вип. 16. – С. 687 – 691.

3. *Голованова І.* Повернення за грати гарантоване? [Пробл. амністії] // Житомирщина.-1998.-3 верес.
4. *Горенко С.С.* Амнистия: вопросы без ответов // Вісник Луганської академії внутрішніх справ МВС імені 10-річчя незалежності України. – 2002. – Вип. 1. – С. 133 – 139.
5. *Губська О.* Амністія і помилування за українським законодавством // Юридичний вісник України.- 2001.- №47 (335)24-30 листопада.-с.7
6. *Губська О.А.* Питання звільнення від кримінальної відповідальності й покарання під час застосування амністії та помилування // Адвокат. – 2001. - № 4-5. – С. 16 – 18.
7. *Іванова М.* Це солодке слово “ амністія” // Кіровоградська правда.- 2000. - 13 лип.
8. *Іванченко Я.М.* Застосування умовно-дострокового звільнення від покарання в умовах переходу до нового кримінального законодавства України // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – 2002. – Вип. 16. – С. 709 – 713.
9. *Іванюк Т.І.* Проблеми застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання за новим Кримінальним кодексом України // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. - № 4. – С. 113 – 116.
10. *Іванюк Т.І.* Сучасні аспекти застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання // Держава і право. – 2002. – Вип. 16. – С. 304 – 308.
11. *Казначеева Д.В.* Порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2004. – Вип. 27. – С. 103 – 109.
12. *Клевцов А.О.* Застосування додаткових покарань при звільненні особи від відбування поарання з випробуванням вирішення // Науковий вісник Юридичної академії МВС. – 2004. - № 2 (15). – С. 226 – 232.
13. *Клевцов А.О.* Проблемні питання іспитового строку при звільненні особи від відбування покарання з випробуванням // Юридичний вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. – 2005. - № 1 (20). – С. 297 – 303.
14. *Клевцов А.О.* Реалізація цілей покарання при звільненні особи від відбування покарання з випробуванням // Науковий вісник Юридичної академії МВС. – 2003. - № 3 (12). – С. 227 – 235.
15. *Книженко О.О.* Деякі питання звільнення від відбування покарання з випробуванням // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Х. – 2002. – Вип. 19. – С. 19 – 24.
16. *Книженко О.О.* До питання про права та обов'язки умовно засуджених // Актуальні проблеми формування правової держави в Україні: Тези доп. та наук. повід. учасників Всеукраїнської науково-практ. конф. молодих учених (м. Харків, 27 грудня 2000 р.) / За ред. М.І. Панова. – Х.: Нац. юрид. акад.. України, 2000. – С. 147-149.
17. *Книженко О.О.* Застосування умовного засудження до учасників організованої злочинної групи при скоєнні господарських злочинів // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Х. – 2000. – Вип. 12. Частина 1. – С. 46 – 49.
18. *Книженко О.О.* Звільнення від відбування покарання з випробуванням за кримінальним правом України): Автореф. дис... к.ю.н./ Національний університет внутрішніх справ.- Х., 2003, - 19 с.
19. *Книженко О.О.* Звільнення від покарання з випробуванням: особливості його застосування при вчиненні злочинів проти громадської безпеки // Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України: матеріали між нар. наук.-практ. семінару (Харків) 1-2 жовтня 2002р.-Х.: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2003.-С. 94-97.
20. *Книженко О.О.* Іспитовий строк при звільненні від відбування покарання з випробуванням // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 23. – С. 82 – 86.
21. *Книженко О.О.* Условно осужденные или система испытания // Законность.- 2002.- № 9.- С. 38-40.
22. *Книженко О.О.* Цілі застосування умовного засудження // Вісн. ун-ту внутр. справ: Спецвипуск.- 2001.- С.141-145.

23. *Ковитиді О.* Звільнення від кримінального покарання у зв'язку із закінченням строків давності // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 2. – С. 31 – 34.
24. *Костенко С.* Амністія: шанс, що дається усім нам ? // Кіровоградська правда.- 1999.- 19 серп.
25. Кримінальне право. Загальна частина: Підручник / За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова. Б.Г. Розовського. – К.: Істина, 2011. – 1112 с.
26. *Ломако В.А.* Некоторые вопросы осуждения с испытанием по действующему законодательству и в проекте Уголовного кодекса Украины // Проблемы законности.-2001.-Вып. 49.-с.124-130
27. *Ломако В.А.* Основание отсрочки исполнения наказания // Проблемы законности / Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – 1992. – Вип. 26. – С. 52 – 57.
28. *Мостепанюк Л.* Правове регулювання умов і порядку помилування осіб, засуджених до довічного позбавлення волі // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 10. – С. 20 – 22.
29. *Музика А.А.* Про результати вивчення громадської думки щодо амністії та помилування // Адвокат. – 2003. - № 3. – С. 18 – 19.
30. *Музика А.А., Школа С.М.* Актуальні проблеми практики застосування амністії і здійснення помилування в Україні // Вісник Запорізького державного університету. Юридичні науки. – 2003. - № 1. – С. 114 – 118.
31. *Музика А.А., Школа С.М.* Про необхідність узагальнення судової практики з питань застосування законодавства про амністію та помилування // Часопис Київського університету права. – 2003. - № 1. – С. 41 – 46.
32. *Настоящий В.І.* Людині треба дати шанс: [Пробл. амністії в Україні] // Деснянська правда.- 2000.- 18 лип.
33. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. і доповн. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
34. *Огаренко Ю.В.* Про співвідношення амністії та помилування // Держава і право / Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, Спілка юристів України. – К.: "Юридична книга". – 2001. – Вип. 13. – С. 394 – 397.
35. *Осадчий В.І., Подзігун Г.В.* Звільнення від покарання та його відбування: проблемні питання // Вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2002. – Вип. 2. – С. 3 – 7.
36. *Остапець С.Л.* Юридична природа відстрочки виконання вироку (ст. 46-1 КК УРСР) // Проблеми правознавства. Республіканський міжвідомчий науковий збірник. – 1990. – Вип. 51. – С. 75 – 79.
37. *Паневін В.* Амністія в Україні: гуманний акт, що не обмежений у часі // Закон і бізнес. – 2003. – 26 квітня (№ 17). – С. 1, 7.
38. *Паневін В.* Амністія в Україні: гуманний акт, що не обмежений у часі // Закон і бізнес. – 2003. – 9 травня (№ 18-19). – С. 6 - 7.
39. *Паневін В.* Умовно-дострокове звільнення від покарання: право чи обов'язок суду? // Закон і бізнес. – 2003. – 5 квітня (№ 14). – С. 8.
40. *Паневін В.* Штраф – не “довільна” санкція: Деякі особливості звільнення від відбування кримінального покарання з випробуванням // Закон і бізнес. – 2003. – 8 лют. (№ 5). – С. 1, 7.
41. *Письменський Є.О.* Звільнення від покарання та його відбування: проблеми кримінального законодавства та практики його застосування: монографія: передмова д-ра юрид. наук, доц. М.І. Хавронюка; [Науковий редактор д-р юрид. наук, проф. О.О. Дудоров]. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2011. – 388 с.
42. Применение закона об амнистии // Юридическая практика.-1997.-№21 (55), ноябрь.
43. *Пташинський О.* Акт гуманізму: [Комент. Закону України “Про амністію” / Підгот. В. Мартиненко] // Урядовий кур'єр.- 1998.- 20 серп. (№ 159 - 160).-с. 7.

44. *Пташинський О.Б.* Гуманний акт держави: [Про закон “ Про амністію”] // Урядовий кур’єр.- 1999.- 31 серп. (№ 161). -с. 9.
45. *Сахнюк С.В.* Інститут заміни покарання за кримінальним правом України та його місце в системі форм реалізації кримінальної відповідальності // Держава і право / Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. - К. – 2002. – Вип. 18. – С. 338 – 344.
46. *Свиридов Б.* Амністія і помилування // Урядовий кур’єр.-1996.-11 липня (№127-128).-с.11
47. *Семенчук В.* Амністія як стимул перевоспитання //Крымскаягазета.- 2000.- 11 июля.
48. *Соловей В.П.* Амністія: [Коментар до Закону України “ Про амністію”] // Буковинське віче.- 2000.- 12 лип.
49. *Степанюк А.Х., Трубніков В.М.* Звільнення від відбування покарання: Навч. посібник / Укр. держ. юрид. акад. - Х.: УкрЮОа., 1994.- 73 с.
50. *Сушко В.О.* Порівняльна характеристика кримінально-правових інститутів, передбачених статтями 46, 46-2 КК України: деякі проблеми реалізації // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 1997. – Вип. 1. – С. 51 – 55.
51. *Телефанко Б.* Юридичний аналіз звільнення від покарання з кримінально-виконавчих установ на підставі закону України про амністію або акта про помилування // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. – 2002 – Вип. 2 (17). – С. 58 – 65.
52. *Телефанко Б.М.* Проблеми тлумачення норм КК України про застосування амністії і помилування // Науковий вісник Львівського юридичного інституту МВС України. Матеріали міжнародної конференції “Проблеми коментування кримінального закону”. – 2004. - № 2 (2). Додаток 2. – С. 163 – 167.
53. *Трубніков В.М.* Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Х. – 2002. – Вип. 19. – С. 73 – 81.
54. *Устименко В.В.* Звільнення від кримінальної відповідальності й покарання на підставі акта про помилування // Проблеми законності. – 2004. – Вип. 65. – С. 154 – 160.
55. *Фріс П.Л.* Звільнення від покарання. Лекція.- Івано-Франківськ: Сімик, 2002. – 36 с.
56. *Шиян А.Г.* Обставиною, що виключає провадження у кримінальній справі, акт помилування бути не може // Право і безпека. – 2003. - № 2’1. – С. 151 – 153.
57. *Школа С.М.* Амністія в Україні: поняття, види та порядок застосування // Держава і право / Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. – 2000. – Вип. 8. – С. 410 – 416.
58. *Школа С.М.* Деякі проблеми звільнення від кримінальної відповідальності внаслідок акта амністії // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – 2001. - Вип. 6. – С. 32 – 39.
59. *Школа С.М.* Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання на підставі закону України про амністію і акта про помилування // Теорія та практика застосування чинного кримінального та кримінально-процесуального законодавства в сучасних умовах: Тези доп. наук.-практ. конф. – К.: НАВС України, 2002. – Ч.1. – С. 133 – 134.
60. *Школа С.М.* Кримінально-правові проблеми застосування амністії та здійснення помилування в Україні: Автореф. дис... к.ю.н./ Національна академія внутрішніх справ України МВС України.- К., 2004.- 20 с.
61. *Школа С.М.* Основні напрямки вдосконалення законодавства про застосування амністії та здійснення помилування в Україні // Вісник Запорізького державного університету. Юридичні науки. – 2001. - № 2. – С. 258 – 263.
62. *Школа С.М.* Помилування засуджених в Україні: проблеми правового регулювання // Право України. – 2000. - № 8. – С. 99 – 102.
63. *Школа С.М.* Правова природа амністії та помилування // Держава і право / Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. – 2001. – Вип. 9. – С. 364 – 370.
64. *Школа С.М.* Про види амністування в Україні // Держава та право очима молодих дослідників: Матеріали міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів КНУ ім. Тараса Шевченка (29 – 30 листопада 2001 року). – К., 2003. – С. 414 – 417.